

POSUDEK VEDOUcíHO PRÁCE DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno autorky: Renáta Osičková

Název práce: *Začlenění romského žáka do třídního kolektivu z pohledu pedagogických pracovníků a spolužáků na 2. stupni ZŠ.*

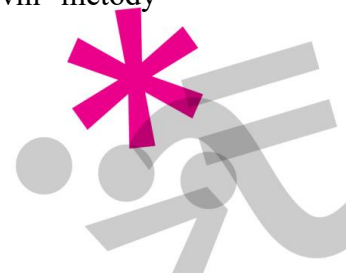
Oponentka práce: Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D. (KPP PdF UHK)

Téma práce: autorka si vybrala velice aktuální téma, které je nutné řešit téměř na každé základní škole. Učitelé si mnohdy stěžují, že práce s romskými žáky je náročná, obtížná. Často se však jedná pouze o nepochopení dvou různých etnik, které je založené na neznalosti odlišných kultur, mentalit. Autorka se ve své práci právě snaží proniknout a přiblížit více romské etnikum a objasnit, proč k těmto nedorozuměním dochází. Studentka si vybrala etické téma, kde se pokouší danou problematiku propojit také s nežádoucím jednáním a vnímáním, ke kterému může mezi minoritou a majoritou docházet. Velice dobře se jí podařilo zachytit, jaký postoj zaujímají žáci ke svým romským spolužákům, jak učitelé pohlížejí na tyto žáky a jak se snaží integrovat romské žáky do třídního kolektivu. Studentka získala velice zajímavá data, která vycházejí z porovnání dvou škol.

Struktura a rozsah práce: hlavní text práce je členěn na úvod, teoretickou část, výzkumnou část, závěr, seznam literatury a přílohy. Teoretická a výzkumná část práce není v textu explicitně označena. Teoretická část (str. 8–38) je tvořena celkem třemi kapitolami a jejich podkapitolami a pokrývá cca 30 stran textu. Výzkumná část (str. 39–80) obsahuje kapitoly 4 a 5 a pokrývá cca 41 stran. Vzájemný podíl obou částí je tak výrazně ve prospěch výzkumné části. Celkově je práce obsáhlá, ovšem přehledně strukturovaná (některé podkapitoly obsahují i shrnutí), teoretická a praktická část spolu korespondují, jsou provázané.

Teoretická část: v této části diplomové práce nám autorka poměrně podrobně představuje romské etnikum, zaměřuje se na důležité historické mezníky, které jakýmkoli způsobem následně ovlivňovaly postoj k tomuto etniku. Dále se autorka snaží přiblížit, jak funguje romská rodina a specifikuje charakteristické rysy. Za velice podstatnou považují celou kapitolu číslo 2, kde se již studentka obrací k romskému žákovi a jeho pozici ve vzdělávacím systému, jaké má předpoklady ke vzdělávání, jaká je jeho motivace k učení a vyučování, jaký postoj ke vzdělávání zaujímají romští rodiče a jakou roli v tom hraje učitel. V neposlední řadě se studentka zaměřuje na různé druhy negativního vnímání a jednání vůči romskému etniku, které se může ve společnosti objevovat. Pojednává o stereotypch, předsudcích, postojích, ale také diskriminaci, xenofobii a rasismu. V teoretické části se objevuje celá řada zajímavých poznatků, které nám objasňují mnohdy pro nás nepochopitelné jednání romského etnika, což považují za velmi přínosné.

Výzkumná část: v této části práce se autorka zaměřovala na to, jaké postavení mají romští žáci v třídním kolektivu, jaký postoj k nim zaujímají spolužáci a učitelé a jakým způsobem škola potažmo učitelé přispívají k integraci těchto žáků do třídního kolektivu. V neposlední řadě zkoumala také, jaké povědomí mají neromští žáci o romské kultuře. Původně chtěla provádět kvalitativní výzkum pomocí rozhovorů s učiteli a s vybranými žáky. Výzkum byl ale poznamenán vzniklou situací způsobenou koronavirovou pandemií a studentka byla nucena metodologii výzkumu pozměnit. Kombinovala tedy kvalitativní a kvantitativní metody

výzkumu a pomocí nich se jí podařilo získat velice zajímavá data. Pro svůj výzkum si vybrala dvě školy. Na každé škole provedla dva hloubkové rozhovory s třídními učiteli 8. a 9. třídy a následně skrze ně rozeslala online dotazník žákům. Návratnost sice nebyla stoprocentní, ale i tak studentka sesbírala poměrně velké množství dat. Online dotazník má několik částí a je vytvořen s ohledem na danou situaci. Jsou v něm velice pěkně vysvětleny některé pojmy jako například předsudek, stereotyp, diskriminace, xenofobie, rasismus, zároveň se však zaměřuje na jednání a chování žáků v určitých situacích, a tak autorka krásně získává náhled na postoj žáků. Za velice obohacující považuji podrobnou analýzu získaných dat a následné porovnání obou škol. Data získaná z online dotazníků jsou doplněna názornými grafy. I když studentka vycházela z porovnání pouze dvou základních škol, některá navrhovaná opatření vztahující se k lepší integraci romského žáka do třídního kolektivu považuji za velice přínosná.

Jazyková a stylistická úroveň práce: práce je po jazykové a stylistické stránce velice zdařilá

Formální stránka práce: odpovídá požadavkům

Použitá literatura a použité zdroje: splňuje požadavky

Využitelnost pro teorii a praxi: vysoká

Cíl práce: splněn

Úroveň bakalářské práce: diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ práce.

Otázky k obhajobě:

- 1) Co by měly školy dělat, aby docházelo k lepšímu začlenění romských žáků do třídního kolektivu?
- 2) V rámci svého výzkumu jste se musela potýkat s různými úskalími způsobenými koronavirovou pandemií. Uveďte, o jaká úskalí se jednalo a jak to ovlivnilo Váš výzkum?
- 3) Jaká nejzásadnější výzkumná zjištění se objevila při porovnávání Vámi vybraných dvou škol?

V Hradci Králové, 16. 08. 2020

.....
(Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D.)

